

Valtatie 2 parantaminen Porin keskustan kohdalla

Hankkeen YVA-ohjelmasta kuulutusaikana annetut lausunnot

Porin kaupunki

Lausunto 8.4.2024, Ote pöytäkirjasta 11/2024, 8.4.2024, § 146

Elinvoima-ja ympäristötoimialan valmisteleva lausunto

Elinvoima-ja ympäristötoimiala toteaa,että YVA-ohjelmassa esitetyistä vaihtoehtoista vaihtoehto 1 (VE 1) toteuttamalla päästään valtatie kehittämiselle asetettuihin tavoitteisiin eli valtatie 2 rakennetaan nelikaistaiseksi ja kaksiajorataiseksi tieksi Tiilimäen ja Korven eritasoliittymien välillä nykyisellä paikallaan. Sen lisäksi nykyisiä Korven,Laanin, Ruutukuopan ja Tiilimäen eritasoliittymiä parannetaan. Muita keskeisiä toimenpiteitä ovat Tikkulan suuntaisliittymän täydentäminen perusverkon eritasoliittymäksi ja valtatie 2:n alitus Tikkulan ja Eteläväylän kiertoliittymien välisellä uudella katuyhteydellä. Valtatien nopeusrajoitus on 80 km/h.

VE1:n toteuttaminen tukee myös Meri-Porin kasvusuunnitelmia. Vaihtoehtoon VE0+ toteutuksella ei päästä valtatie kehittämiselle asetettuihin tavoitteisiin. Itse YVA-ohjelman sisältöä ovat toimialalta kommentoineet ympäristö-ja terveystalvontayksikkö sekä ympäristösuunnitteluyksikkö.

YVA-ohjelman rakenne

YVA-ohjelman rakenne on selkeä. Korostukset eri värisin tekstein sisällön mukaisesti helpottavat visuaalista hahmotusta ja elävöittävät raporttia.

Todennäköisesti merkittävät vaikutukset

YVA-ohjelma sisältää alustavan näkemyksen hankkeen todennäköisesti merkittävistä vaikutuksista. Niiksi on kirjattu vaikutukset maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen sekä asutukseen ja ihmisten elinoloihin erityisesti melun, kaupunkikuvan ja liikkumisen näkökulmasta. Myös maisema-ja kulttuuriympäristövaikutukset ensisijaisesti kaupunkikuvan ja Porin arvokkaiden alueiden kannalta sekä ilmastovaikutukset arvioidaan oletettavasti merkittäviksi. Näiden lisäksi rakentamisen aikaiset vaikutukset on listattu todennäköisesti merkittäviksi arvioitaviksi vaikutuksiksi.

Jos arvioinnin yhteydessä nousee esiin muita suurella todennäköisyydellä merkittäviä vaikutuksia,ne tulee käsitellä samalla tarkkuudella kuin muutkin todennäköisesti merkittävät vaikutukset. Samoin,jos arviointi osoittaa,ettei jostakin ennalta merkittäväksi arvioidusta tekijästä aiheudukaan merkittävää haittaa, asia perusteluineen on esitettävä arviointiselostuksessa.

Vaikutukset ihmisten elinoloihin / sosiaaliset vaikutukset

Vaikutusten arvioinnissa on huomioitava huolellisesti arviointiohjelmasta annetut mielipiteet. Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi (elinolot,terveys ja viihtyvyys) esitetään tehtävän asiantuntija-arviona hyödyntäen osallisten kokemustietoa ja paikallistuntemusta. Arvioinnin tukilähteinä mainitaan työpajat ja yleisötilaisuudet sekä muiden kanavien kautta saatava palaute. Palaute on tärkeä tietolähde vaikutusten arvioinnissa ja siksi toimiala esittää myös asukas- ja yrittäjäkyselyn tekemistä osallistumisen ja vuorovaikutuksen laajentamiseksi. Monipuoliset osallistumis-ja vuorovaikutusmahdollisuudet hankkeeseen lisäävät ymmärrystä molemmiin puolin.

Vaikutukset meluun, ilmanlaatuun ja maaperään

Melu on ilmansaasteiden ohella yksi merkittävimmistä elinympäristön laatua heikentävistä ympäristötekijöistä. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa todetaan, että jo nykyisellään liikenteen aiheuttamat melu- ja hiukkaspäästöt vaikuttavat negatiivisesti väylien läheisyydessä asuvien ihmisten terveyteen. Ohjelmassa on myös todettu, että suunnittelualueella ei todennäköisesti ole mahdollista saavuttaa melun valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisia ohjearvoja kaikilla asuinalueilla. Alueen asukkaita huolestuttavat myös tehdyt metsänkäsittelytoimenpiteet ja niiden vaikutukset melun leviämiseen.

Meluntorjuntaa suunniteltaessa on huomioitava, että sisämelulle on asetettu toimenpiderajat, joista säädetään asumisterveysasetuksessa (545/2015). Toiminnan aiheuttama melu ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa asumisterveysasetuksessa mainittuja sisämelun toimenpiderajoja. Sisämelun toimenpiderajojen oletetaan pysyvän sallituissa rajoissa silloin, kun ulkomelutaso ei ylitä valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisia ohjearvoja.

Rakennusvaiheessa on huomioitava, että toiminta ei saa aiheuttaa melu-, pöly-, värinä- tai muuta terveydensuojelulain tarkoittamaa haittaa toiminnan vaikutuspiirissä oleville. Öljy ja muut käytössä olevat haitalliset kemikaalit ja jätteet tulee säilyttää ja varastoida niin, että mahdolliset päästöt maaperään voidaan estää.

Vaikutukset luonnonoloihin

Toimiala pitää hyvänä loppukesäksi 2024 suunniteltuja luontoasiantuntijan maastokatselmuksia tiealueen välittömässä läheisyydessä ja keskeisillä luontokohteilla, kuten savikuopilla, Suntinojan varressa ja Tikkulan eteläpuoleisella metsikköalueella. YVA-ohjelmassa on todettu, että katselmuksilla varmistetaan tiesuunnitelman yhteydessä laadittujen luontoselvitysten ajantasaisuus ja että alueella ei ole tapahtunut huomattavaa maakäytön muutosta tiesuunnitelman yhteydessä laadittujen selvitysten jälkeen. Toimiala pitää myös hyvänä, että maastokatselmusten yhteydessä arvioidaan, voidaanko alueelle luoda monimuotoisuuden kannalta arvokkaita paahdeympäristöjä.

Satakunnan hyvinvointialue

Lausunto 15.3.2024, SATAHADnro2024-1640

Lausuntopyynnöstä kiittäen. Pelastuslaitoksen toimintavalmiuden näkökulmasta Valtatien 2 parantamiseen esitetyt vaihtoehdot eivät heikennä saavutettavuutta nykyisestä tilanteesta. Pelastuslaitos yhtyy Tukesin lausunnossa esitettyyn suositukseen lähestyä alueen yrityksiä kemikaaleihin liittyen.

Satakuntaliitto

Lausunto 20.3.2024, SL/44/03.06.00/2024, id:146074

Satakuntaliiton edustajat ovat mukana viranomaisten muodostamassa hankeryhmässä (HR), jossa on ollut mahdollista kommentoida lausunnolla olevan YVA-ohjelman sisältöä jo valmisteluvaiheessa.

Yleisesti ottaen lausunnolla olevan ympäristövaikutusten arviointiohjelma on Satakuntaliiton käsityksen mukaan sisällöltään selkeä ja hankkeen vaikutuksia on pääsääntöisesti suunniteltu arvioitavan kattavasti. Erityistä huomiota vaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää ajantasaisiin aineistoihin ja nykytilanteen inventointeihin, hankkeen toteuttamisesta aiheutuvien merkittävien vaikutusten (esim. melu) arviointiin, havainnollistamiseen sekä yhteisvaikutusten arviointiin.

YVA-ohjelman sivulla 99 on todettu, että ”kaupunkialueella valtatie rakentamisen aika saattaa olla erityisen hankala asukkaille ja mahdollisesti myös luonnonympäristölle”. Rakentamisvaiheesta aiheutuviin vaikutuksiin kiinnitettiin huomiota mm. YVA-ohjelman esittelytilaisuudessa 6.3.2024. YVA-prosessissa

tuleekin arvioida ja havainnollistaa myös hankkeen rakentamisvaiheen aikaisia merkittäviä vaikutuksia ja mahdollisia riskejä ottaen huomioon mm. rakentamistoimenpiteiden sijoittuminen, rakentamisen ajankohta ja rakentamisen ajallinen kesto. Mikäli hankkeen rakentamisvaiheesta ja väliaikaisista liikenne- ja kulkuväylyistä saattaa vaikutusten arvioinnin perusteella aiheutua merkittäviä vaikutuksia esim. asutukseen ja tätä kautta ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja turvallisuuteen sekä liikenteen sujuvuuteen, tulee mahdollisten vaikutusten vähentämiseksi suunnitella lieventämistoimenpiteitä.

Ympäristövaikutusten arvioinnin perusteella tehtävien päätelmien perusteluihin tulee kiinnittää erityistä huomiota ja perustelut sekä johtopäätökset tulee esittää selkeästi ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa.

Satakunnan museo

Lausunto 25.3.2024, PRI2438072

Satakunnan Museo näkee, että hankkeen vaikutusalueella olevat kulttuuriympäristöt, arvokkaat yksittäiset kohteet sekä arvokkaat maisema-alueet on huomioitu selostuksessa kiitettävästi ja selkeästi. Selostuksen perusteella hankkeen vaikutuksia tullaan arvioimaan kattavasti.

Satakunnan Museo pitää YVA-ohjelmassa esitettyä vaikutusten arviointia maisemaan sekä kulttuuriympäristöön lähtökohtaisesti oikeanlaisena ja riittävänä. Museo kuitenkin huomauttaa, että vaikka hanke ei suoraan sijoitu mihinkään valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön, maisema-alueelle tai Porin kansallisen kaupunkipuiston alueelle, se joko rajautuu tai sen vaikutusalueelle sijoittuu kuitenkin lukuisia arvoalueita. Etenkin melunsuojausratkaisulla saattaa olla puhtaasti maisemallisten vaikutusten lisäksi huomattavakin vaikutus siihen, miten nämä arvokkaat alueet koetaan. Lisäksi museo haluaa huomauttaa, että hankealueen vaikutusalueelle sijoittuu lähtökohtaisesti paikallisesti merkittäviä aluekokonaisuuksia, joissa kaavatilanne ei ole välttämättä ajantasainen ja näillä alueilla ei ole toteutettu esimerkiksi kaavan lähtötiedoiksi toteutettuja rakennusinventointeja. Tällaisena hankkeen vaikutusalueella olevana alueena voidaan mainita mm. Käppärän 1950-luvulta lähtien rakentunut moderni, kaupunkikuvallisesti merkittävä ja kauas erottuva asuinaluekokonaisuus. Museo pitää tärkeänä, että vaikutuksia arvioidaan hankealueella kattavasti asutukseen nähden myös todettujen arvoalueiden ulkopuolella.

YVA-menettelyn yhteydessä vaikutusten arvioinnin kannalta tärkeän havainnemateriaalin kattavuuteen ja laatuun tulee kiinnittää huomiota suhteessa vaikutusalueella sijaitseviin kulttuuriympäristöihin ja maisema-alueisiin sekä muuhun asutukseen nähden.

Satakunnan Museo on jo aikaisemmin todennut, että hankkeella ei tule olemaan vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön.

Satakunnan Museolla ei ole oman toimialansa puitteissa muuta huomautettavaa YVA-ohjelmasta.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, TUKES

Lausunto 26.2.2024 TUKES 2039/03.00.02/2024

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on tutustunut lausuntopyyntöön ja antaa lausuntonsa kemikaaliturvallisuuslainsäädännön näkökulmasta (390/2005).

Suunnitteilla oleva Valtatie 2:n parantaminen sijoittuu useamman Tukesin valvonnassa olevan laajamittaista kemikaalien käsittelyä ja varastointia harjoittavan laitoksen konsultointivyyöhykkeelle. Valvontakohteet löytyvät Tukesin sivulta: Kemikaalilaitosten konsultointivyyöhykkeet (tukes.fi)

- Tukes suosittelee olemaan yhteydessä yrityksiin, joiden konsultointivyöhykkeelle suunniteltu valtatie parantaminen mahdollisesti sijoittuu. Näillä laitoksilla on parhaat tiedot käytössään olevista kemikaaleista, niiden aiheuttamista riskeistä ja onnettomuuksien vaikutuksista lähiympäristöön sekä toimintaansa liittyvistä mahdollisista kehityssuunnitelmista.
- Valtatie parantamisella (esim. uudet liittymät), voi olla vaikutusta esim. kemikaalilaitoksille tapahtuvaan liikenteeseen. Pelastustoimen lähestyttävyyden on ensisijaisen tärkeää huomioida suunnittelussa ja varmistaa myös valtatie rakentamisvaiheessa. Kemikaaliturvallisuuslainsäädäntö edellyttää, että pelastusyksiköillä tulee olla pääsy tuotantolaitoksen alueelle, onnettomuusvaarallisiin kohteisiin sekä sammutusveden ottopaikoille vähintään kahdesta eri suunnasta (VNA 856/2012, VNA 858/2012).

FINGRID

Lausunto 5.3.2024

Fingrid ei lausu YVA-menettelystä ”Valtatie 2 parantaminen Porin keskustan kohdalla”, sillä hankealueella ei ole Fingridin voimajohtoja, eikä muita toimintoja.